

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני :

לפני כב' השופט משה יועז הכהן

המאשימה מדינת ישראל
ע"י ב"כ היועץ המשפטי לממשלה
מרשות ההגבלים העסקיים

נ ג ד

הנאשם פולדי בן אהרון פרץ
ע"י ב"כ עו"ד מתן מרידור וליאור סער

החלטה

1
2
3 1. זוהי החלטה בטענות המקדמיות שהגישו באי כוח הנאשם ביום 9.9.12 ואת בעקבות
4 הגשת כתב האישום נגדו בת"פ 3799-09-12. במסגרת טענות אלה נטען כי בשל
5 העובדה שכתב האישום אינו מגלה עבירה על פניו, לוקה באכיפה בררנית ופגום
6 מבחינה צורנית יש למחוק אותו בהסתמך על סעיף 150 לחסד"פ.
7

סקירת רקע קצרה:

8
9
10 2. נגד הנאשם, יחד עם 34 נאשמים אחרים הוגש במקור כתב אישום בת"פ
11 22847-12-10 (להלן: "התיק הראשון" וגם "כתב האישום המקורי"). בתיק הראשון
12 יוחסו לנאשם שני אישומים, ביחד עם אחרים. האישום הראשון שיוחס לו עניינו קו
13 פעולה, עבירה לפי סעיף 47(א)(1) בצירוף סעיפים 5, 2(א), 2(ב)(1), 2(ב)(2), 2(ב)(4) ו-4
14 לחוק ההגבלים. על פי הנטען באותו אישום, הנאשמת 6 בתיק הראשון, שהיא

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני :

- 1 התאחדות הקבלנים והבונים בישראל (להלן: "ההתאחדות") יחד עם הנאשם 1,
2 נשיא ההתאחדות, הנאשם 2 מנכ"ל ההתאחדות, הנאשם 3 סמנכ"ל ההתאחדות
3 והנאשם שבפניי בתיק זה (שהיה הנאשם 5 בתיק הראשון) ושימש כחבר נשיאות
4 ההתאחדות המליצו בפני חברי ההתאחדות או חלקם על קו פעולה לפיו לא יוגשו
5 לפרויקטים במסגרת שלב ב' של מכרז 10/08 שעניינו תכנון וביצוע מרחבים מוגנים
6 דירתיים (ממ"דים) בשדרות וביישובי עוטף עזה. (להלן: "המכרז" וגם "מכרז עוטף
7 עזה") הרקע למכרז ולקו הפעולה שבו נקטו כנטען הנאשמים באישום הראשון, וכן
8 להסדר קובל שנעשה כנטען בין קבלני מכרז עוטף עזה והנאשם בכללם, פורט
9 בהרחבה בסעיף 7 להחלטתי בעניין הטענות המקדמיות מיום 7.6.12 ואין צורך
10 לחזור עליו כאן.
11
- 12 3. כתב האישום באישום הראשון תיאר מכתב שהפנה מנכ"ל ההתאחדות לחבריה ביום
13 12.5.08 ואשר פורסם גם באתר האינטרנט של ההתאחדות אשר בו נכללה קריאה של
14 נשיא ההתאחדות, הנאשם 1, לשקול ולבחון השתתפות במכרזים ממשלתיים בהם
15 לא בא לידי ביטוי פיצוי נאות בגין ההתייקרויות במחירי התשומות (להלן: "מכתב
16 המנכ"ל"). בנוסף, נטען באותו אישום כי ביום 18.5.08 פורסמה מודעה בעיתונות
17 בחתימת נשיא ההתאחדות הנאשם 1 במסגרתה נקראו קבלני הבניה והתשתית שלא
18 לגשת לפרויקטים ובכלל זה למכרזים בהם לא ניתן פיצוי לעליה במחירי הברזל
19 בפרט והתשומות לבניה בכלל (להלן: "המודעה").
20
- 21 4. בנוסף, נטען באותו אישום כי במסגרת ההמלצה הכלולה במכתב המנכ"ל, תמכה
22 ההתאחדות בקבלני מכרז עוטף עזה בהתארגנותם המשותפת שלא לגשת לשלב ב'
23 של המכרז. תמיכה זו, כך נטען, התבטאה בין היתר בעובדה שבין התאריכים 12.5.08
24 ועד 20.5.08 השתתפו הנאשמים 3 ו-5 לכל הפחות בשתי פגישות שהתקיימו במתקני
25 ההתאחדות ו/או במשרדיו הסמוכים של עו"ד נדב לרר ששימש כיועץ המשפטי של
26 ההתאחדות. בפגישות אלה בהם השתתפו חלק מקבלני מכרז עוטף עזה, כהגדרתם

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני:

- 1 בכתב האישום, באותם מפגשים קידמו המשתתפים, לפי הנטען מהלכים, לפיו קבלני
- 2 המדף יימנעו מלהגיש הצעות לשלב ב' של המכרז, ככל שלא יתקבלו טענותיהם כלפי
- 3 תנאי המכרז ובהם הטענה כי באותם תנאים לא ניתן פיצוי לעליה במחירי הברזל.
- 4 לפיה נטען ההתאחדות קידמה את אותה התארגנות בכך שהנאשם פעל להשגת
- 5 הסכמת כל קבלני המדף שלא לגשת לשלב ב' של המכרז.
- 6
- 7 בנוסף, יוחס כאמור לנאשם שלפניי, בתיק הראשון יחד עם הנאשמים 7-35 שהוגדרו
- 8 כקבלני מכרז עוטף עזה, אישום נוסף (להלן: "האישום השני") שייחס להם עבירה
- 9 של צד להסדר כובל עבירה לפי סעיף 47(א)(1) בצירוף סעיפים 2(א), 2(ב)(1), 2(ב)(1),
- 10 2(ב)(2), 2(ב)(4) לחוק ההגבלים. בקצירת האומר טענה המאשימה כי בין התאריכים
- 11 12.5.08 ל- 20.5.08, הגיעו קבלני עוטף עזה ובכללם הנאשם להסכמה, לפיה ימנעו
- 12 קבלני המדף מהגשת הצעות לביצוע מתחמים ספציפיים בשדרות וביישובי עוטף
- 13 עזה, במסגרת שלב ב' במכרז.
- 14
- 15 לאחר שהוגש כתב האישום בתיק הראשון, הגישו בייכ הנאשם שורה של טענות
- 16 מקדמיות, הן ביחס לאישום הראשון והן ביחס לאישום השני. בכל הנוגע לאישום
- 17 הראשון טענתם המרכזית הייתה כי בטרם הגשת כתב האישום הוזמן הנאשם
- 18 לשימוע אצל המאשימה אולם טיוטת כתב האישום שהומצאה לו עסקה באישום
- 19 השני בלבד, ולפיכך, משיקוליו, החליט שלא להעלות את טענותיו בשלב השימוע. דא
- 20 עקא, שמשווגש כתב האישום הוברר לו שהוא הואשם גם באישום הראשון שחינו קו
- 21 פעולה מבלי שניתנה לו זכות לשימוע לגביו ובכך נפגעו זכויותיו. בסופו של יום,
- 22 בהחלטתי מיום 7.6.12, קיבלתי את הטענה והוריתי על מחיקת האישום הראשון
- 23 כנגד הנאשם, כדי לאפשר לו שימוע מבלי שתלוי ועומד נגדו כתב אישום. עוד הוריתי
- 24 באותה החלטה, כי ככל שתחליט המאשימה להגיש מחדש את האישום הראשון כנגד
- 25 הנאשם בניסוחו הקיים או בנוסח אחר, יוכל הנאשם לחזור על טענותיו המקדמיות
- 26 וכן לטעון טענות נוספות, עליהן תוכל המאשימה להגיב ולאחר מכן ייתן בית המשפט

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תוס' חיצוני

את החלטתו. יצוין, כי לגבי האישום השני הצטרף הנאשם לטענות מקדמיות שהעלו
נאשמים אחרים באותו אישום ובהם טענה של אכיפה בררנית, בהתייחס, בין היתר,
לקביעת הממונה על ההגבלים העסקיים בעניין איגוד בתי החולים הגריאטריים.
אותה טענה התקבלה על ידי בהחלטה מיום 7.6.12 ואותו אישום נמחק גם כלפי
הנאשם דן. על אותה החלטה תלוי ועומד ערעור שהגישה המאשימה לבית המשפט
העליון.

ההבדלים בין כתב האישום המקורי לכתב האישום החדש

7. לאחר שקוים שימוע לנאשם הוגש כתב האישום הנוכחי נשוא החלטה זו (להלן: **"כתב האישום החדש"**). כתב האישום החדש שונה מקודמו, בין היתר, במובן זה
שמכתב המנכ"ל והמודעה האמורים באישום הראשון בתיק הקודם ואשר היוו חלק
מעובדות העבירה שיוחסו אז לנאשם, אינם מיוחסים לו כיום אלא מופיעים כחלק
מעובדות הרקע בסעיפים 1-3 של כתב האישום החדש.
8. בנוסף, תוכנו של קו הפעולה המיוחס לנאשם ולהתאחדות, כפי שתואר בכתב
האישום החדש, הינו המלצה לפיה **"קבלני המדף לא ייגשו לשלב ב' במכרז מיגון
עוטף עזה"** לעומת זאת, קו הפעולה שתואר באישום הראשון של התיק הקודם
הגדיר את קו הפעולה כהמלצה לפני חברי ההתאחדות או חלקם לפיה **"לא ייגשו
לפרויקטים ובכלל זה לא יגישו הצעות למכרזים ממשלתיים, מקום בו לא ניתן
פיצוי על עלייה במחירי התשומות לבנייה"**. יחד עם זאת, תוכן הפעולות המיוחסות
לנאשם שלפני בסעיף 10 לכתב האישום החדש ובסעיף 62 לכתב האישום הקודם,
זחה בעיקרו ומתואר בפסקה 4 לעיל, זאת למעט העובדה שתוכן ההמלצה של
ההתאחדות המוגדרת כקו פעולה שונה בשני כתבי האישום, כמפורט לעיל.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני:

עיקר טענות הצדדים

עיקר טענות הנאשם

כתב האישום אינו מגלה עבירה על פניו

9. לטענת באי כוח הנאשם הפעולות המיוחסות לו בכתב האישום החדש אינן משכללות את העבירה של קו פעולה. לדבריהם, המעשים האקטיביים המיוחסים כיום לנאשם: (א) השתתפות בשני מפגשים עם חלק מנושאי המשרה בקבלני מכרז עוטף עזה בהם קידמו המשתתפים מהלך של הימנעות מהגשת הצעות לשלב ב' במכרז; (ב) פעולה להשגת הסכמת כל קבלני המדף שלא לגשת לשלב ב' של המכרז, שני אלה אינם יכולים להיחשב כקו פעולה. לטענתם, פעולה להשגת הסכמה בין מתחרים יכולה להיות הסדר כובל אך זהו אותו הסדר שכבר נכלל באישום השני של התיק הקודם שכאמור נמחק. לטענתם, סעיף 5 מתייחס למצבים שבהם מתחרים יודעים לייצר קו מסחרי אחיד מבלי להגיע להסכמה ולפיכך קובע הסעיף שעצם הפעולה על פי הקו יראו אותה כהסדר כובל. אולם, מקום שבו מתקיים יסוד ההסכמה, למשל כאשר איגוד עסקי מקיים משא ומתן עם חבריו והם מגיעים להסכם, הרי מדובר בהסכם כובל ואין הוצאות בסעיף 5.
10. בנוסף נטען, כי הפעולה המיוחסת לנאשם להשגת הסכמת קבלני המכרז לקו הפעולה, אינה יכולה לשמש בעצמה קו פעולה שכן קו הפעולה האמור כבר נקבע על ידי בכירי התאחדות הקבלנים והנאשם, שהיה אחד מאותם קבלנים, פעל לאחר שקו הפעולה כבר נוצר ולא כחלק ממנו. בנוסף נטען, כי השימוש במונח "המלצה" בכתב האישום הוא מינוח טכני שאין לו עיגון בעובדות. עוד לטענתם, עמדת המאשימה לוקה בסתירה פנימית כאשר מחד היא רואה בהסכמה להגיע להסדר המיוחסת לנאשם משום עשיית הסדר כובל ומאידך היא רואה באותה הסכמה ממש גם המלצה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק הייצוגי:

1 של האיגוד, דבר שלשיטתם אינו אפשרי מבחינה משפטית. עוד לדבריהם, הדין הוא
2 שפרק העובדות בכתב האישום חייב להיות כזה שבמידה והנאשם מודה בו די בכך
3 כדי לבסס את הרשעתו בעבירה המצוינת בהוראות החיקוק. אולם, בענייננו, גם
4 הודאה מלאה של הנאשם בכלל העבירות המיוחסות לו בפרק העובדות אינה
5 מאפשרת הרשעתו בעבירה של קו פעולה.
6

אכיפה בררנית

7
8
9 11. לטענת באי כוח הנאשם, לגרסת המאשימה עצמה, השתתפו בשיבות הנטענות
10 באישום לא רק הנאשם אלא גם חברי התאחדות אחרים ובהם חלק מנושאי המשרה
11 בקבילני מכרו עוטף עזה כאשר כנטען באישום באותם פגישות קידמו "המשתתפים"
12 מהלך, ואולם הנאשם הוא היחיד שכנגדו הוגש כתב אישום. לא-זו-אף-זו, גם בעלי
13 תפקיד נוספים בהתאחדות נכחו באותם מפגשים אולם אלה לא הואשמו בעבירת קו
14 פעולה ובכך יש אכיפה בררנית בוטה.
15

פגם או פסול בכתב האישום

16
17
18 12. לטענת ב"כ הנאשם, כתב האישום לוקה בחוסר פירוט מספיק כאשר היא טוענת
19 שהנאשם השתתף בפגישות "בהן קידמו המשתתפים מהלך" לפיו יימנעו מהגשת
20 הצעות למכרו. לטענתם, השימוש בפועל סביל, בגוף שלישי רבים, שאינו מיוחס
21 במישרין לנאשם לא מבהיר את חלקו באותה פעילות ומהווה האשמה סתמית,
22 כוללתית ובלתי מפורטת ולפיכך פסולה.
23
24
25
26

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק הייצוגי:

עיקר טענות המאשימה

כתב האישום אינו מגלה עבירה

13. לטענת ב"כ המאשימה, הן בכתב האישום הנוכחי והן באישום הראשון בכתב האישום המקורי לא יוחסה לנאשם (וליתר הקבלנים הנאשמים) עבירה של פעולה על פי קו פעולה, בכך שלא ניגש למכרו. לדבריה, ההתנהגות המיוחסת לנאשם בכתב האישום החדש הינה המלצתו כאורגן של ההתאחדות בפני קבלנים החברים באיגוד העסקי שלא לגשת למכרו במיגון עוטף עזה. כאשר המלצה זו מצטרפת לפעולות נוספות של ההתאחדות ואורגנים נוספים מטעמה המהוות המלצה או קביעה של קו פעולה. לדבריה, בכל הנוגע להסדר אליו הגיע הנאשם עם קבלנים נוספים שלא לגשת למכרו הרי שמדובר באישום שנכלל בכתב האישום המקורי ובוטל. לעמדת המאשימה, העובדות המיוחסות לנאשם בכתב האישום עולות כדי המלצה של ההתאחדות על קו פעולה שלא לגשת למכרו, עבירה שהנאשם אחראי לה באחריות אישית ישירה, על פי הפסיקה.
14. לטענת ב"כ המאשימה, הגדרת עבירת ההסדר הכובל שונה מהגדרת קו פעולה. רכיבי עבירת ההסדר הכובל הינם: קיומו של "הסדר"; בין "מנהלי עסקים"; קיומה של "הגבלה" המוטלת על צד אחד לפחות להסדר; ההגבלה עלולה להפחית או למנוע את התחרות בעסקים. לעומת זאת, רכיבי קו הפעולה הם: היות העושה "איגוד עסקי", קביעת "קו פעולה" לחברי האיגוד או חלקם או המלצה עליו; קו הפעולה עלול לפגוע בתחרות. לעמדתה, בעניין מכרו מיגון עוטף עזה נעברו שתי העבירות על ידי הנאשם. בפעולתו כקבלן מקבלני המדף ובהסכמתו עם יתר קבלני מכרו עוטף עזה שלא לגשת למכרו הפך צד להסדר כובל. בנוסף, בחיותו אורגן של ההתאחדות, דבר שיוכח בראיות במהלך המשפט המליץ בפני קבלני המדף שלא לגשת למכרו בכך שתמך וקידם את התארגנות קבלני המדף שלא לגשת למכרו הן בהשתתפותו בישיבות

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני :

1 המפורטות בסעיף 10 לכתב האישום והן בפעולותיו להשיג הסכמה של כל קבלני
2 המודף שלא לגשת למכרז. לשיטתם כאשר אורגן של ההתאחדות פועל בכובעו זה
3 ובמליץ בפני חברי האיגוד העסקי על קו פעולה לפיו לא ישתתפו במכרז ובמקביל,
4 הופך בעצמו, בכובעו כמנהל עסקים, גם צד להסדר שלא לגשת למכרז המדובר
5 במועשים שהם חלק מפרשיה אחת אך מהווים שתי עבירות נפרדות.
6
7 15. לטענתה, העבירה לפי סעיף 5 אינה בגדר "חלופה חלשה" להסדר כובל אלא עבירה
8 העומדת בפני עצמה כשהרציונל שלה הוא למנוע מאיגודים עסקיים קביעת קווי
9 פעולה לחבריהם באופן שימונע או יפחית את התחרות וזאת ללא קשר לאכיפה כנגד
10 הצדדים להסדר הכובל לעצמו. לעמדתם כשאורגן של איגוד עסקי, ככזה, תומך
11 ומקדם הסדר כובל בין חברים לאיגוד יש בכך המלצה של האיגוד עצמו שלא לגשת
12 למכרז ומשכך עבירה של קו פעולה, לה אחראי בפלילים גם האורגן באחריות אישית
13 ישירה. עצם השתתפותו של הנאשם כאורגן של ההתאחדות בישיבה שבה קודם מהלך
14 להימנע מלהגיש הצעות למכרז וכן פעילותו כאורגן להשגת הסכמה כאמור יש בה
15 לטענת המאשימה משום המלצה של האיגוד העסקי לשאר המשתתפים שלא לגשת
16 למכרז. לטענתם, לאחר המלצתה הכללית של ההתאחדות על קו פעולה כפי שבאה
17 לידי ביטוי במכתב ובמודעה, המלצה שיצרה קו פעולה רחב יותר ושאינה מיוחסת
18 לנאשם, עבר הנאשם, יחד עם ההתאחדות, עבירה אחרת בהמליצו על קו פעולה
19 פרטני, שנגזר מקו הפעולה הכללי.
20

אכיפה בדרנית

21
22
23 16. המאשימה מבקשת לדחות טענה זו. לעמדתה, מבין מושתפי הפגישות ביחס לקו
24 הפעולה הוגש כתב אישום נגד הנאשם, מאחר ויש לראות במועשיו את מעשי האיגוד
25 העסקי, ובמחשבתו את מחשבת האיגוד העסקי. לטענתה באופן דומה האשימה את
26 הנאשם 3 בת"פ 22847-12-10 שהוא סמוכ"ל ההתאחדות ומנהל אגף תשתיות ובנייה

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני :

1 חוזית בהתאחדות שהשתתף אף הוא בפגישות. לטענתה, לא הואשמו בעבירה של
2 המלצה על קו פעולה, חברי התאחדות או משתתפים אחרים בישיבות שלא היו
3 ראיות מספיקות בהיותם אורגנים של ההתאחדות. המאשימה מציינת כי גם הנאשם
4 עצמו לא הואשם בגין פעולה על פי קו הפעולה שעניינה פעילות חברי האיגוד
5 ומוסיפה כי ב"כ הנאשם לא ציין מיהם אותם משתתפים אחרים בעלי תפקיד שנכחו
6 בישיבות האמורות. המאשימה מציינת כי הנאשם על פי הראיות היה מהמעורבים
7 ביותר, אם לא המעורב ביותר בקידום החרמות המכרו גם בתוך ההתאחדות פנימה
8 ובמוסדותיה, וגם בפעולות שנעשו על ידי ההתאחדות באמצעותו כלפי חוץ מול קבלני
9 מכרו עוטף עזה.

10

11

העדר פירוט בכתב האישום

12

13 17. לטענת המאשימה די בפירוט שניתן לגבי מעשי הנאשם, כדי לעמוד בדרישת סעיף
14 4(85) לחסד"פ, לדבריה די בתמיכה בהתארגנות הקבלנים על ידי אורגן ההתאחדות
15 במעמדו ותפקידו של הנאשם באותן ישיבות בהן מקודם מהלך לפיו קבלני המדף
16 ימנעו מהגשת הצעות לשלב ב'. "תמיכה זו הינה המלצה על הימנעות מהגשת
17 הצעות למכרז" (סעיף 44 סיפא לתגובת המאשימה).

18

19

טענות משלימות של הצדדים

20

21 18. בתגובה קצרה אותה התרתי טוען ב"כ הנאשם כי גם מתגובת המאשימה עולה שגם
22 לשיטת המאשימה, שהנאשם עצמו לא קידם בישיבות המתוארות בכתב האישום קו
23 פעולה אלא שעצם השתתפותו בישיבות היא זו שהיוותה את ההמלצה. לדבריו,
24 באותם פגישות השתתפו גם בכירים נוספים בהתאחדות המשמשים בתפקידים זהים
25 לאלו של הנאשם ואף בתפקידים בכירים יותר ואלה לא הואשמו באותה עבירה.
26 לדברי ב"כ הנאשם בישיבת הנהלת האגף לבנייה חוזית מ – 12.5.08 נכחו 11 חברי

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני:

- 1 הנהלת האגף, מתוכם 5 חברי נשיאות ובישיבת הנשיאות מיום 15.8.08 נכחו 13 חברי
2 נשיאות, מתוכם 4 סגני נשיא, ואף על פי כן, לא הועמדו ממלאי תפקידים אלה לדון
3 באותה עבירה, על אף היותם אורגנים של ההתאחדות. כ"כ הנאשם צרף ציטוטים
4 של ממלאי תפקידים באותם ישיבות המלמדים על המלצה להימנעות מלגשת
5 למכרזים.
6
7 19. עוד טוען ב"כ הנאשם כי האשמת הנאשם בהמלצה נוספת הנגזרת מיקו הפעולה
8 הכללי נשוא כתב האישום המקורי מכניסה לתוך כתב האישום, בהתבסס על אותם
9 מסכת עובדתית, אישום חדש שהוא עבירה נפרדת של קו פעולה, שאינה עולה בקנה
10 אחד עם המסכת העובדתית בכתב האישום המקורי וגם עובדה זו מצדיקה את
11 ביטולו של האישום.
12
13 20. המאשימה בתגובתה לתגובה טוענת כי הישיבות המפורטות בסעיף 10 לכתב
14 האישום, שהשתתפות בהם מיוחסת לנאשם, אינה ישיבות האגף והנשיאות אליהן
15 מתייחס ב"כ הנאשם, אלא ישיבות אחרות שאומנם נערכו במשרדי ההתאחדות, או
16 במשרדיו הסמוכים של עו"ד לרר, ובהן השתתפו חלק מקבילי מכרז עוטף עזה ובהם
17 קודם באופן ספציפי המהלך להימנע מהגשת ההצעות למכרז נשוא כתב האישום.
18 באותן ישיבות נכחו גם הנאשם וכן הנאשם 3, סמנכ"ל ההתאחדות, אך לא אורגנים
19 אחרים של ההתאחדות. לטענתה הציטוטים שהובאו מפי ב"כ הנאשם לגבי
20 התבטאויות של אורגנים אחרים, בישיבות ההנהלה, לא הצדיקו לאחר בחינת חומר
21 הראיות קיומם של ראיות מספיקות להגשת כתב אישום בעניין המלצה להחרים את
22 המכרז באצטדיון בבאר שבע.
23
24 21. עוד לטענת ב"כ המאשימה יש לדחות את הטענה כי קיומה של המלצה נוספת מצדו
25 של הנאשם על קו פעולה להחרמת מכרז עוטף עזה הנגזר מיקו הפעולה הכללי
26 להחרמת מכרזים בתחום הבנייה בגין ייקור עלויות היא בגדר אנומליה. לטענתה,

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' כרץ

תיק חיצוני:

1 כבר בכתב האישום בת"פ 3799-09-12 שהוא כתב האישום המקורי, ממנו נמחק
2 הנאשם בשלב הראשון, המסכת העובדתית שיוחסה לנאשם היתה שונה מהמסכת
3 העובדתית שיוחסה לנאשמים 1-4, לכן לא יוחסה לו אחריות בגין פרסום הודעת
4 הנשיא ומכתב המנכ"ל. עוד לטענתם המיוחס לנאשם בכתב האישום הוא בגדר
5 עבירה מושלמת ואין כל נימוק מדוע יש לבטל את כתב האישום בגינה.
6

הדיון המשלים בטענות וההשלמות בכתב בעקבותיו

7
8
9 22. לאחר שעיינתי בטענות הצדדים, זימנתי אותם לדיון משלים ביום 18.10.12. באותו
10 דיון, הפניתי את המאשימה לשתי סוגיות הטענות ליבון והבהרה:
11 א. האם ניתן לייחס לאורגן של איגוד עסקי עבירה של המלצה על קו פעולה
12 כאשר הפעולה המיוחסת לו היא "השתתפות שותקת" בישיבה בה קידמו
13 המשתתפים מהלך לפיו יימנעו מלהגיש הצעות למכרז.
14 ב. האם ניתן לייחס עבירה של המלצה על קו פעולה לאורגן של איגוד עסקי
15 שהוא עצמו מנהל עסקים בעל עניין עצמאי בהסדר עליו הומלץ.
16

17 בעקבות אותו דיון, הגישו שני הצדדים השלמות טיעון בכתב.
18

עמדת המאשימה

19
20
21 23. באשר לסוגיית הישתיקה כהמלצה, עמדת המאשימה היא, כי "בסיטואציות
22 מסויימות שתיקה מהווה קביעה או המלצה של קו פעולה של איגוד עסקי".
23 המאשימה מסתמכת בעניין זה על הפסיקה שהרחיבה את הגדרת יסוד ההסכמה
24 לגבי עבירת הסדר כובל, גם למצבים שבהם ההסכמה הושגה באמצעים לא
25 מילוליים. לטענתה, האופן שבו ניתנת ההמלצה אינו העיקר אלא המהות וכל ניתן
26 להמליץ על קו פעולה גם בשתיקה שהנסיבות הסובבות את האירוע מלמדות על

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני

- 1 המלצת האיגוד העסקי לחבריו. לעמדת המאשימה, עצם השתתפותו של אוגדן של
2 איגוד עסקי בישיבה בה מקודם הסדר כובל, גם בהנחה שהוא שותק, מהווה תמיכה
3 של האיגוד בנעשה בישיבה. אותה תמיכה, מהווה, לכל הפחות, המלצה מכללא של
4 האיגוד לפעולה המקודמת בישיבה. זאת, אף כי כל מקרה ייבחן על פי נסיבותיו
5 "ויתכנו מקרים מיוחדים בהם בנסיבות העניין השתתפות האורגן לא תהווה תמיכה
6 בנעשה".
- 7
- 8 24. לטענת המאשימה, השתתפותו של הנאשם בשתי פגישות "לפחות" התקיימו במתקני
9 ההתאחדות ובהם קודם מהלך לפיו כל קבלני המדף יימנעו מלהגיש הצעות לשלב ב-
10 של המכרז וכן פעילותו לקידום התארגנות להחרמת המכרז על ידי פעולה להשגת
11 הסכמות של כל קבלני המדף להחרמה, די בה כדי לשכלל את אותה המלצה.
12 לדבריה, מצויות בידיה ראיות לגבי חלקו של הנאשם בישיבות, שהיה "רב
13 ומשמעותי" וכן לעובדה שהנאשם היה "דומיננטי בישיבות" ותמך בפועל בהחרמת
14 המכרז. עוד לטענתה, יש בידה ראיות כי הנאשם שהיה אורגן של ההתאחדות פעל,
15 באמצעות שיחות טלפון שקיים, להשגת הסכמות הקבלנים לאמור במסמך שנשלח
16 בפקס ממשרדי ההתאחדות ואשר גיבש בכתב את ההסכמה של קבלני המדף שלא
17 לגשת למכרז. עוד נטען, כי הנאשם עצמו חתם על אותו מסמך והתקבלו חתימות
18 הקבלנים עליו, נשלח המסמך החתום לקבלנים ממשרדו של הנאשם, בהוראתו,
19 בצירוף מכתב מלווה עליו חתום מטה המאבק וההתאחדות. לעמדת המאשימה, כתב
20 האישום מתאר את מכלול העובדות המצביעות על התקיימותן של יסודות העבירה,
21 זאת מבלי לפרט ראיות גרידא ואין מקום למחיקתו מבלי לשמוע ראיות שיפרסו בבני
22 בית המשפט את התמונה כולה.
- 23
- 24 25. באשר לסוגיית "שני הכובעים" של הנאשם, טוענת המאשימה כי יש לייחס לנאשם,
25 לאור תפקידו, סמכותו ואחריותו בניהול ענייני ההתאחדות, ולאור נסיבות המקרה
26 את מעשיה הפליליים מחשבתה הפלילית של התאחדות הקבלנים. עצם היותו של

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני:

- 1 הנאשם גם אורגן של ההתאחדות וגם קבלן מ"קבלני עוטף עזה", אין בה כדי לשנות
2 מאחריותו כאורגן ולהפחית ממנה. לטענתה, אי ייחוס פעולה של אורגן לתאגיד
3 יכולה להתקבל רק במקרים בהם האורגן פועל לרעת התאגיד. עוד לטענתה, העובדה
4 שהנאשם פעל גם לטובתו האישית או לטובת החברה בבעלותו, אין בה כדי להפחית
5 מפעולתו כאורגן של ההתאחדות.
6
7 עוד לטענת המאשימה, אין סתירה בין אישומו של הנאשם בעבירת הסדר כובל לו
8 היה צד (ואשר נמחקה כלפיו מטעמים אחרים), לבין המלצתו לחברי איגוד עסקי על
9 קו פעולה, מעשה אותו ביצע כאורגן של ההתאחדות.
10

עמדת הנאשם

- 11
12
13 לטענת ב"כ הנאשם, המאשימה הוסיפה בטיעוניה תיאורים עובדתיים הנוגעים
14 לנאשם שאינם כלולים בכתב האישום, ומכאן ההוכחה שכתב האישום לוקה בחסר.
15 לטענתה, הרציונאליים שהובאו בפסיקה לכך שדי בשתיקה כדי ליצור הסכמה
16 בהסדר כובל אינם יכולים לחול על עבירה של המלצה על קו פעולה על ידי איגוד
17 עסקי. לטענתו, עבירה של קו פעולה אינה דורשת רכיב של הסכמה וכדי לחפות על
18 הצורך ברכיב זה, דורש המחוקק פעולה אקטיבית מצד האיגוד העסקי על מנת
19 לקיים את העבירה אם בקביעה אם בהמלצה על קו פעולה. לטענתו, פרשנות אחרת
20 תביא לכך שבכל מקרה של הסדר כובל בתעשייה מסוימת ימצא עצמו האיגוד
21 העסקי, באותה תעשייה, מבצע עבירה של קו פעולה אף אם לא המליץ המלצה
22 כלשהיא בפועל לחברי האיגוד, שכן לצורך קיומה של עבירת הסדר כובל, די בידיעה
23 בכוח ואין אף צורך בידיעה ממש בקיומו של ההסדר. עוד לטענתו, בכל כתבי
24 האישום שהוגשו על ידי המאשימה עד היום במקרים שבהם הגורמים שפעלו להשגת
25 ההסדר היו גם חברים ונושאי משרה באיגוד העסקי הרלוונטי לא הוגש נגדם כתב
26 אישום בגין קו פעולה. עוד לטענתו, גם אם תתקבל עמדת המאשימה, הרי שיש

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני :

1 למחוק את האישום נגד הנאשם בשל אכיפה בדרגית וזאת לנוכח הטענה שנושאי
2 משרה אחדים בהתאחדות השתתפו ברוב הישיבות הנוכחות בכתב האישום אך לא
3 הואשמו באישום הראשון של מתן הנמלצה על קו פעולה.
4
5 28. כאשר לסוגיית "כפל הכובעים" טוענים ב"כ הנאשם, כי סעיף 5 לחוק ההגבלים נועד
6 ללכוד ברשתו את המקרים שבהם בשל מערכת היחסים בין האיגוד לחבריו אין
7 יכולת להידרש להשגת ההסכמה בין האיגוד לבין החברים בו והנחת המחוקק היא
8 שבשל אותה מערכת היחסים החברים יסורו למרותו של האיגוד. אולם, במצבים
9 שבהם פועל האורגן של האיגוד להשגת ההסדר עצמו, אין לראות את העבירות
10 כמתקיימות בכפיפה אחת.
11
12

דיון והכרעה

13
14 29. ויקוק של טענות הצדדים, הן בכתב והן בעל-פה, מוביל לצורך להכריע בארבע
15 שאלות מרכזיות. הנוגעות לניסוחו של כתב האישום החדש:
16 א. האם כתב האישום מגלה עבירה על פניו לנוכח העובדה שההמלצה על קו
17 הפעולה המיוחסת לנאשם השתכללה, לשיטת המאשימה, גם מעצם נוכחותו
18 כאורגן של התאחדות הקבלנים, בשני המגשים של קבלני עוטף עזה, שבהם
19 קודם ההסדר הכובל.
20 ב. האם קיימת סתירה בין העובדה שהנאשם שימש באותם מפגשים ב"שני
21 כובעים", הן כאורגן של ההתאחדות והן כשותף לעשיית ההסדר הכובל, כצד
22 לאותו הסדר. מתוקף היותו אחד מקבלני עוטף עזה.
23 ג. קיומו של חסר עובדתי בנוסח כתב האישום.
24 ד. האם הגשת כתב האישום נגד הנאשם מהווה אכיפה בדרגית.
25
26

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני

ביצוע העבירה של המלצה על קו פעולה ע"י נוכחות שותקת – האם אפשרי?

- 1
2
3 30. כאמור, עמדת המאשימה היא כי במצבים מסויימים שתיקה יכולה להוות קביעה או
4 המלצה של קו פעולה על ידי איגוד עסקי. לשיטתה, עצם השתתפותו של אורגן איגוד
5 עסקי בישיבה שבה מקודם הסדר כובל, גם בהנחה שמדובר בנוכחות שותקת,
6 מהווה תמיכה של האיגוד לנעשה בישיבה או לפחות המלצה מכללא לגבי הפעולה
7 האסורה המקודמת בישיבה. מנגד, טענת ב"כ הנאשם הינה, כי ביצוע עבירה של קו
8 פעולה דורש המלצה פוזיטיבית ומפורשת של האיגוד לחבריו כיצד לנהוג ולא די
9 בנוכחות שותקת.
10
11 31. סעיף 5 לחוק ההגבלים המגדיר את העבירה של קביעת קו פעולה בידי איגוד עסקי,
12 קובע כדלקמן:
13
14 "קו פעולה שקבע איגוד עסקי לחבריו או חלקם העלול
15 למנוע או להפחית תחרות בעסקים ביניהם, או קו פעולה
16 כאמור שהמליץ עליו לפנייהם יראו כהסדר כובל כאמור
17 בסעיף 2 ואת האיגוד העסקי וכל אחד מחבריו הפועל על
18 פיו כצד להסדר כובל"
19
20 32. מכאן, שלצורך הגדרת היסוד העובדתי של העבירה, השתמש המחוקק בשני פעלים
21 חלופיים "קבע" ו"המליץ". האמנם, יכולה פעולה פסיבית של האיגוד העסקי לשמש
22 כקביעה או כהמלצה. התשובה לכך היא לשיטתי בשלילה. למונחים קביעה או
23 המלצה יש משמעות אקטיבית של העברת מסר לחברי האיגוד העסקי. למשמעות
24 המילולית של הפעלים "קבע" ו"המליץ" ושל שמות הפועל "קביעה" ו-"המלצה",
25 מהם משתמעת פעולה אקטיבית. ראו מילון אבן שושן, מהדורת 2003, בעמ' 536,
26 1372, 2275 ו-2279. אכן, ייתכן ומסר כזה יועבר באמצעות רמיזה ותוך שימוש

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני:

במונחים עמומים וכלליים ויש פנים לדיעה, כי לאור תכליתו של חוק ההגבלים ראוי
לתת למונחים "קביעה" ו"המלצה" פרשנות מרחיבה. ראו החלטת הממונה על
ההגבלים העסקיים מיום 14.1.04 בעניין מתן פטור מאישור הסדר כובל בעניין
"הסדר בין חברי לשכת עורכי הדין" והאסמכתאות שם. אולם הרחבה זו נעצרת
מקום שבו לא מועבר מסר מילולי כלשהו לחברי האיגוד. עצם נוכחותו השותקת של
ארגון באיגוד עסקי בהתכנסות שבה נדונה עריכתו של הסדר כובל, בין חברים באותו
איגוד אינה יכולה להיחשב לדעתי כהמלצה או כקביעה של האיגוד. הדברים אמורים
במיוחד כאשר אותו ארגון הוא מנהל עסקים בעצמו ומתוקף "כובעו" זה הוא צד
פעיל בעריכת ההסדר.

33. לטעמי, גם העובדה שהנאשם השתתף בשתי ישיבות או יותר וכן קיום הישיבות
במשרדי ההתאחדות או במשרדי היועץ המשפטי שלה הממוקמים בסמוך, אין בהן
לכשעצמן כדי להפוך את השתתפותו למסר של המלצה מטעם ההתאחדות. זאת
משום שגם "נוכחות שותקת" חוזרת אין בה כדי להפוך אותה לנוכחות להמלצה.
בעניין זה אינני מקבל האנלוגיה שמבקשת המאשימה לעשות בין הפסיקה שהרחיבה
את הגדרת הדרכים לעשיית הסדר כובל האסור על פי סעיף 2 לחוק, דרכים יכולות
להתבטא גם מהסכמה מכללא, גם בהסכמה בהתנהגות ואף בהסכמה שבשתיקה,
לבין המלצה אסורה של איגוד עסקי. בעניין הראשון, מדובר בתיאום בין מנהלי
העסקים שיש לו פן חוזי מובהק הדורש קיומה של הסכמה בין הצדדים להסדר,
ולפיכך גם הסכמה בשתיקה די בה, בנסיבות מתאימות, כדי לשכלל את העבירה.
הסכמה כזו מניחה קיומו של צד פעיל שהציע את ההסדר ושל צד סביל שהסכים לה
בשתיקה. לעומת זאת קו פעולה של איגוד עסקי מהווה הצהרה חד צדדית של
האיגוד העסקי כלפי חבריו ולצורך קיום העבירה לא נדרש שאותה המלצה תתקבל
על ידי חברי האיגוד. לפיכך, לא יתכן לראות בשתיקה של איגוד עסקי כלפי
התארגנות לעשיית הסדר כובל על ידי חלק מחבריו כהמלצה או כקביעה של קו
פעולה.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני:

- 1
- 2 34. בהקשר זה לא למותר להזכיר את הקושי העיוני שמעורר ניסוח האיסורים הפליליים
- 3 בחוק ההגבלים העסקיים אל מול יסוד הבהירות הנדרש בניסוח עבירה פלילית
- 4 שהוא יסוד מרכזי בעקרון החוקיות, עיקרון העומד בבסיס מערכת האיסורים
- 5 הפליליים בחברה מאורגנת. לגישה ביקורתית בהקשר זה ראו אמיר לבנה, "חוק
- 6 ההגבלים העסקיים: בעיות מבניות וחוקתיות בתחום ההסדרים הכובלים", משפט
- 7 וממשל ח 257, תשס"ה – 2005. לפיכך, יש לעמוד על המשמר מפני מתיחת יתר של
- 8 הגדרות האיסורים הפליליים בחוק שתעקר אותם מן המשמעות הרגילה הנודעת
- 9 להם בלשון בני אדם. לפיכך, האמירה ש"קביעה" או "המלצה" יכולה להיעשות
- 10 בשתיקה, נראית לי כמתיחת יתר פרשנית הסותרת את עקרון החוקיות. מעבר לכך,
- 11 לפי הוראת סעיף 34 כ"א לחוק העונשין נקבע מרחב פרשנות תכליתי לגבי עבירות
- 12 פליליות ולפיו "ניתן דין לפירושים סבירים אחדים לפי תכליתו, יוכרע הענין לפי
- 13 הפירוש המקל ביותר עם מי שאמור לשאת באחריות פלילית לפי אותו דין". דומני
- 14 כי בהקשר האמור פרשנות מקלה מבחינתו של נאשם בעבירה לפי סעיף 5, אינה
- 15 יכולה לסבול הגדרה של שתיקה מצד איגוד עסקי כ"קביעה" או כ"המלצה".
- 16
- 17 35. יצוין כי המאשימה, במסגרת השלמת טיעונה האחרון, פוסחת, בעניין פירוש
- 18 העובדות הרלוונטיות לסוגיית תוכן הפגישות, על שתי הסעיפים: מחד, היא טוענת,
- 19 כי על אף שלא ידוע לה במדויק מה אמר הנאשם באותן ישיבות, הרי חלקו של
- 20 הנאשם בישיבות היה "רוב ומשמעותי", הנאשם היה "דומיננטי" באותן ישיבות והוא
- 21 "יתמך בפועל בהחרמת המכרז". לכל אלה, כך נאמר, תבקש המאשימה להביא ראיות
- 22 במהלך המשפט. אולם מאידך, המאשימה נמנעה מלהודיע על תיקונו של כתב
- 23 האישום באופן שייאמר בו, ולו בתמצית ובכותרת, כי הנאשם המליץ באופן פוזיטיבי
- 24 למשתתפים בישיבות, לשיטתה "בכובעו" כאורגן של ההתאחדות, להימנע
- 25 מלהשתתף במכרז. לעמדתי, אין המדובר בעניין ראיתי, אלא בעובדות שיש לפרטן
- 26 במסגרת כתב האישום, על מנת שהנאשם יוכל לערוך הגנתו בהתאם. ככל שבידי

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 12-10-22847 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 12-09-3799 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני :

1 המאשימה ראיות שלשיטתה יש בהם כדי לעגן מסקנה עובדתית כי הנאשם המליץ
2 בפועל, במהלך הישיבות, בשמה של ההתאחדות על החרמת המכרז, מן הראוי היה
3 שתתקן את כתב האישום בהתאם ולא תבקש להוסיף בעקיפין, במסגרת תגובה
4 משלימה לטענות המקדמיות, עובדות שאינן נטענות בו. ככל שאין בכוונתה לתקן את
5 כתב האישום הרי עצם נוכחותו הנטענת בשתי הפגישות, בהם קידמו המשתתפים
6 מהלך לפיו יימנעו קבלני המדף מלגשת למכרז, מבלי שמיוחסת לנאשם ספציפית
7 התבטאות ממליצה כלשהי אין בכך לשיטתי די כדי לשכלל את העבירה הנטענת
8 כלפיו. בנוסף, האמירה לפיה באותן ישיבות "קידמו המשתתפים" את המהלך של
9 החרמת המכרז, אין בה כשלעצמה, מבלי לייחס לנאשם עצמו באופן פרטני, מהלך
10 אקטיבי של קידום אותה התארגנות כדי לשכלל כלפי עבירה לפי סעיף 5. גם הטענה
11 שהפגישות נערכו במשרדי ההתאחדות או במשרדו של היועץ המשפטי להתאחדות,
12 וכי הנאשם נכח בשתי ישיבות, אין בה כשלעצמה כדי להפוך את עצם הנוכחות
13 "להמלצה" של האגוד העסקי. לפיכך, ככל שלא יהיה תיקון עובדתי לחלק זה של
14 סעיף א.10 לפרק העובדות, בטרם תימסר תשובת הנאשם, הרי שאין מנוס מלקבוע,
15 כי הוא איננו משכלל את העבירה הנטענת כלפי הנאשם.
16

הפעילות להשגת הסכמת קבלני המדף

17
18
19 36 בסיפא של סעיף א.10 של פרק העובדות נאמר כי מעבר לנוכחות הנאשם באותן
20 פגישות של קבלני המדף, ההתאחדות הוסיפה וקידמה את ההתארגנות האמורה בכך
21 שהנאשם פעל להשגת הסכמתם של קבלני המדף שלא לגשת לשלב ב' של המכרז.
22 בהתייחסות של המאשימה בהשלמת טיעונה לחלק זה של פרק העובדות נאמר כי
23 יובאו ראיות לכך שהנאשם פעל להשגת הסכמת הקבלנים לאמור במסמך הסכמה
24 שלא לגשת למכרז פעל להשגת הסכמת הקבלנים לאמור במסמך בשיחות טלפון
25 שקיים וכי לאחר שנחתם המסמך הוא נשלח לקבלנים ממשרדו של הנאשם,
26 בהוראתו, בצירוף מכתב נלווה, עליו חתום "מטה המאבק בהתאחדות". במובחן

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני :

1 מהרישא של פסקה 10.א שעסקה בסוגית נוכחות הנאשם בישיבות, כהמלצה
2 שבשתיקה, הרי שפעולת קידום ההסדר המיוחסת לו בסיפא של הפסקה, יש בה
3 לטעמי כדי לשכלל במישור העקרוני עבירה לפי סעיף 5, ככל שיוכח כי הדבר נעשה על
4 ידו כאורגן של ההתאחדות. זאת מאחר שמדובר בפעולה אקטיבית מצד האיגוד
5 העסקי, באמצעות הנאשם שהוא אורגן שלו, אשר נועדה לקדם פעילות פוגעת תחרות
6 של חבריו.

קיומו של חסר עובדתי בנוסח האישום

- 7
8
9
10 יחד עם זאת, סבורני כי נדרש פירוט נוסף של תוכן הפעילות ולו ברמת הכותרת וכן
11 פירוט לגבי הזמן והמקום שבהם בוצעה אותה פעילות. לדברי המאשימה, בסעיפים
12 20-23 להשלמת טיעונה, עולה כי פרטים אלה מצויים בידה וניתן להוסיפם לתיאור
13 העובדתי שבכתב האישום. יחד עם זאת, אינני סבור כי הם עולים כדי פגם מהותי
14 המצדיק את ביטולו של כתב האישום וכן לא ניתן לומר כי הניסוח הקיים בעניין זה,
15 אינו מגלה עבירה על פניו.
- 16
17 38. בהקשר זה ראוי להדגיש כי מאז שחוקק חוק סדר הדין הפלילי על ידי הכנסת בשנת
18 תשכ"ה-1965, כתב האישום אינו מנוסח עוד בתמצות אלא על דרך ההסבר והביאור.
19 בעוד שבעבר, על פי מקודת הפרוצדורה המנדטורית הפלילית, שקדמה לחוק, על כתב
20 האישום היה אך "להודיע" על סעיפי העבירות ולצרף פירוט "הנחוץ למסירת ידיעות
21 מסתברות על טיב האשמה", הרי שעל פי חוק סדר הדין הפלילי הישראלי בנוסחו,
22 החל משנת 1965, על התביעה לתאר את העובדות. בנוסף, בעוד שבעבר הנאשם,
23 בתשובתו לאישום, היה כופר "באשמה", הרי על-פי שיטת החסד"פ (סעיף 152) הוא
24 מודה או כופר "בעובדות". ראו רע"פ 597/04 פלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם,
25 20.2.06) וכן י' קדמי על סדר הדין בפליליים, חלק שני א', תשס"ט-2009 בעמ' 912-
26 913. מכאן גם הדרשה שסיפור העובדות שבכתב האישום ישקף את כל מרכיבי

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני:

1 העבירה, הן הרכיבים המהווים את הייסוד העובדתי והן את הרכיבים המהווים את
2 היסוד הנפשי. בנוסף נדרש שהפירוט העובדתי יהיה כזה שאם הנאשם מודה בו, די
3 בכך כדי לבסס את הרשעתו בעבירה המצוינת בפרק עבירות החיקוק. עם זאת,
4 "סיפור המעשה" מיועד להצגת העובדות הרלוונטיות להרשעה, ולא להצגת הראיות
5 שמתוכן תבקש התביעה לקבוע שאותן עובדות אכן התקיימו. בהתייחס למבחנים
6 אלה, הרי הודאה של הנאשם בקידום הסכמת כל קבלני המדף להימנע מלגשת
7 למכרה, "בכובעו" כאורגן של ההתאחדות, כפי שהדבר מנוסח כיום בכתב האישום,
8 די בה כדי להביא להרשעתו בעבירה לפי סעיף 5.

9

10

סוגיית "כפל הכובעים"

11

12 39. אינני מקבל את טענת ב"כ הנאשם כי היותו של הנאשם שותף לכאורה בהתארגנות
13 להחרמת המכרה בהיותו מנהלה של חברת "פולדימיר בניין (1986) בע"מ", שהייתה
14 אחד מקבילני המדף, שוללת את האפשרות לייחס לו עבירה לפי סעיף 5, כאורגן של
15 ההתאחדות, במסגרת הפעילות להחרמת המכרה. מדובר בסוגיה ראייתית, שכן אין
16 לשלול מצב שבו ממלא תפקיד באיגוד עסקי יביא לפני יתר חברי האיגוד המלצה של
17 האיגוד העסקי לנקוט בפעילות פוגעת תחרות ויהיה גם בעצמו צד לאותה פעילות.
18 ככל שהראיות ילמדו כי הפעילות המיוחסת לנאשם היוותה המלצה לחברי האיגוד
19 העסקי, בכובעו כאורגן של האיגוד, לתאם ביניהם פעולה מאורגנת להכנת המכרה,
20 עצם העובדה שהוא פעל גם כצד להסדר אינה שוללת את אחריותו הפלילית, כאורגן,
21 למעשיה האסורים של ההתאחדות. בעניין זה, מקובלת עליו עמדת המאשימה, כי
22 ניתן לייחס לנאשם שהוא אורגן של תאגיד מחד ואישיות עצמאית מאידך עבירות, הן
23 כאורגן של תאגיד והן כאישיות עצמאית או כאורגן של שני תאגידים. בהקשר זה
24 הלכה פסוקה היא, כי אורגן המביא לכך, במעשיו, שהתאגיד יישא באחריות פלילית
25 אינו יכול לרחוץ בניקיון כפיו ועליו לשאת באחריות ישירה לעבירתו של התאגיד.

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני :

1 ע"פ 4855/02 מדינת ישראל נ' בורוביץ, פד נט(1) 755 וכן ע"פ 7399/95 נחושטן
2 תעשיות מעליות בע"מ נ' מדינת ישראל, פד נב(2) 105.
3

4 קיומה של אכיפה בררנית כלפי הנאשם
5

6 40. האישומים בכתב האישום החדש ממוקדים בהשתתפותו של הנאשם בישיבות בהן
7 קודם המהלך הספציפי של הימנעות מהגשת הצעות למכרז מיגון עוטף עזה, ישיבות
8 בהן השתתפו חלק מקבלני מכרז עוטף עזה. לטענת המאשימה לא השתתפו באותן
9 ישיבות חברי נשיאות אחרים של התאחדות הקבלנים, זולת הנאשם ומכאן שאין
10 מקום לטענת אכיפה בררנית. עוד עומדת המאשימה על כך שהישיבות של האגף
11 לבנייה חוזית וישיבות הנשיאות שצוינו בסעיף 8 לתגובת הנאשם, הן ישיבות שונות
12 ואחרות וכי ככל שנאספו ראיות מספיקות כנגד מי מהמשתתפים באותן ישיבות,
13 הוגש נגדם כתב אישום. כך מצויינת הגשת האישום נגד הנאשם 3 בכתב האישום
14 המקורי, עקב השתתפותו באותן ישיבות, מתוקף היותו אורגן של ההתאחדות. לגבי
15 יתר המשתתפים באותן ישיבות, טענת המאשימה היא, כי לא נאספו נגדם ראיות
16 מספיקות לאישומם. בעניין זה הערכת הראיות שנאספו בחקירה לצורך שכנוע כי
17 קיים "סיכוי סביר להרשעה" שהיא אמת המידה הנדרשת מן התובע לצורך הגשת
18 כתב אישום, מצויה ב"גרעין הקשה" של סמכויות התביעה שבהן אין בית המשפט
19 מתערב אלא במקרים חריגים. כידוע, בית המשפט בבוחנו את שיקול דעתה של
20 התביעה אינו הופך "לתובע על" ובהפעילו את כלי הביקורת השיפוטית אין הוא
21 מחליף את שיקול דעתה של התביעה בשיקול דעתו. נוכח האמור, הכירו בתי המשפט
22 בקיומו של "מתחם אפשרויות סביר" להחלטות התביעה, כאשר התערבותו של בית
23 המשפט שמורה רק למקרים חריגים שבהם נופלת ההחלטה מחוץ למתחם (ראו: ע"פ
24 (ת"א) 15757-04-11 מדינת ישראל נ' גרינוולד, מיום 8.6.12). בכל הנוגע לטענת
25 אכיפה בררנית באותו הקשר, גם כאן על בית המשפט לבחון אם התביעה הונחתה
26 על-ידי שיקולים זרים, פעלה בחוסר תום לב, או שהחלטתה את מי להעמיד לדין

בית המשפט המחוזי בירושלים

ת"פ 22847-12-10 מדינת ישראל נ' בובליל ואח'

ת"פ 3799-09-12 מדינת ישראל נ' פרץ

תיק חיצוני:

1 ולגבי מי להימנע מכך או להעמיד נאשמים בגין מערכת עובדות זהה או דומה,
2 בעבירות שהומרתן שונה, חרצה בנסיבות העניין מ"מתחם הסבירות התביעתי", לאור
3 כל האמור, לא שוכנעתי כי מתקיים בסיס לטענת האכיפה הבררנית מצידו של
4 הנאשם ודינה להידחות.
5

סוף דבר

6
7
8 41. טענות הנאשם לפיהן כתב האישום החדש, על פי נוסחו הקיים, אינו מגלה עבירה על
9 פניו וכן טענותיו לגבי העדר פירוט מספיק בכתב האישום, מתקבלות בחלקן,
10 כמפורט בפסקאות 35 ו-37 לעיל.
11

12 טענות הנאשם לגבי אכיפה בררנית, נדחות.
13

14 42. המועד הקבוע ליום 30.12.12, לדיון לפי סעיף 144 לחסד"פ לגבי כלל הצדדים,
15 יתקיים במועדו ובמועד זה גם תימסר תשובת הנאשם לכתב האישום.
16

17 43. המזכירות תעביר החלטה זו לב"כ הצדדים.
18
19

20 ניתנה היום, (י' בטבת תשע"ג, 19 בדצמבר 2012, בהעדר הצדדים.
21

22 משה יעזר הכהן, שופט
23